

UVEK ZA NAROD - UVEK UZ NAROD

**Godišnji
izveštaj o
radu**

1. januar – 31. decembar

2015

Član Evropske policijske unije

UVOD

Policijski sindikat Srbije (**PSS**) je od svog osnivanja (03.08.2006) do danas, kada je izrastao u najveću i najjaču sindikalnu organizaciju u bezbednosnom sektoru R. Srbije, prošao dug i težak put. Na tom putu nije poklekao niti u jednom trenutku, iako je kao organizacija, ali i njegovi članovi i aktivisti lično, bio konstanto izloženi raznim pritiscima, pretnjama i dilemama. Kao prvi reprezentativan i najmasovniji sindikat u Ministarstvu unutrašnjih poslova (**MUP**), a ujedno i više od svih drugih sa kojima saraduje u Evropi, jedini je očuvao svoj integritet i samim tim uvećao sopstveni značaj u najtežim vremenima, jer nije podlegao svim mogućim direktnim i indirektnim pritiscima represivnog državnog aparata kao i njegove političke elite niti se prepustio odvlačenju pažnje sa glavnih radničkih problema i izazova sa kojima se bori, tj. zbog kojih postoji i deluje već skoro jednu deceniju. Tačnije, od onog trenutka kada je to postalo pravno moguće u našoj državi. Čak i to osnovno pravo – slobodno sindikalno udruživanje i organizovanje, koje je civilizacijska tekovina i nezamenljiv činilac demokratski i ekonomsko-tehnološki razvijenih društava, zahtevalo je višedecenijsku borbu, iako je ono već duže vreme bilo zagantovano i nesporno u ostatku Evrope.

Glavni cilj i razlog postojanja PSS-a je borba za dostojanstven život i rad svih zaposlenih u MUP-u kao i njihovo vrhunski profesionalno obavljanje dužnosti, po najvišim standardima. U tom smislu, aktivisti sindikata svakodnevno se bore za radna, ekonomska, socijalna i sindikalna prava, crpeći snagu iz načela sindikalne solidarnosti, humanosti i socijalne pravde. Tu borbu im omogućava članstvo koje u sindikatu prepoznaje nezamenjivu organizaciju čiji je smisao postojanja efikasna zaštita njihovih prava i interese.

Zahvaljujući upornosti, hrabrosti, oslanjanju na znanje i iskustva, kao i objektivne informacije, posvećenosti jedinom cilju radi koga se sindikat osniva i postoji – odbrani prava i interesa pripadnika sveta rada, svakodnevno je jačao ugled PSS-a i uticaj među zaposlenima, ali i u društvu u celini. To se potvrđuje stalnim porastom broja članova, odnosno činjenicom da je PSS danas najbrojniji sindikat u MUP-u, jačanjem njegove akcione sposobnosti i finansijske snage, realnom sposobnošću da zaštiti i pruži različite vrste pomoći i podrške svojim članovima, jačanju društvene moći i međunarodnog uticaja i ugleda. O svemu tome svedoče brojne tekovine sindikalne borbe, kao što su prvi kolektivni ugovor u MUP-u, razvijeni mehanizmi radne i profesionalne zaštite članova, razvijen sistem sindikalnog obrazovanja, stručnog rada i usavršavanja, članstvo u Upravnom odboru Evropske policijske unije (**EPU**) i dr.

Međutim, iako je mnogo toga ostvareno u proteklom periodu, potreba za sindikalnim pripadanjem i delovanjem je još uvek velika, posebno u vreme današnje tranzicije i evropskih integracija naše zemlja, kao i joštrajuće Svetske ekonomske krize. Svi do sada ostvareni rezultati PSS-u, ustvari, predstavljaju uslov da nastavi efikasnu borbu za radna prava svojih članova i svih zaposlenih u Ministarstvu unutrašnjih poslova - za pristojne zarade, za

bezbedne uslove rada, za stručno i profesionalno usavršavanje, za bezbednost i zdravlje na radu, za socijalnu sigurnost zaposlenih, i druga radna, ekonomska i socijalna prava.

Kao i do sada, PSS će svoju organizaciju i način rada, imajući u vidu praksu evropskih demokratskih sindikata i sopstvena iskustva, nastaviti da gradi na principima dobrovoljnosti, unutrašnje demokratske organizacije, transparentnosti, autonomije volje i nezavisnosti u odnosu na državu, poslodavce i političke stranke, kao pouzdan socijalni partner u izgradnji mehanizama i prakse socijalne demokratije, ali i odlučan da u borbi za radnička i sindikala prava primeni sva raspoloživa sredstva, uključujući proteste, štrajkove i druge oblike industrijske akcije.

Polazeći od toga da ključne izvore snage sindikata u savremenom dobu predstavljaju znanje i informacije PSS će svoje stavove utemeljivati na naučnim i stručnim saznanjima. U tom smislu nastaviće se i unapređivati praksa međunarodne saradnje i razmene iskustava, zatim formiranje stručnih timova za određene oblasti delovanja sindikata poput vođenja pregovora sa poslodavcem, sistematsko obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje sindikalnih aktivista kroz seminare i razne vidove stručne obuke.

Cilj ovog godišnjeg izveštaja je informisanje predsednika, članova Upravnog odbora, predsednika sindikalnih jedinica i grupa, i svih zainteresovanih članova o radu PSS-a u protekloj godini, te je njime obuhvaćen i analiziran period od 1. januara do 31. decembra 2015. godine.

IZVEŠTAJ JE PRIPREMIO:

Nikša Nikodinović

specijalni savetnik predsednika PSS-a

AKTIVNOSTI

Tokom 2015. godine Upravni odbor Policijskog sindikata Srbije održao je 14 sednica u centralnim prostorijama organizacije u Beogradu, na kojima je razmatrao i usvojio smernice delovanja na putu za puno ostvarenje radnih, socijalnih i sindikalnih prava svojih članova i svih zaposlenih u Ministarstvu unutrašnjih poslova R. Srbije.

Svesni toga da samo udruženi, zajedničkom snagom, na principima sindikalne solidarnosti mogu efikasno da zaštite svoja radna i sindikalna prava, da u sopstvenoj aktivnosti treba dati nespornu prednost mehanizmima i praksi socijalnog mira, kao što su kolektivno pregovaranje i socijalni dijalog, ali i da se time automatski ne odriču prava na primenu radikalnih metoda sindikalne akcije, kao što su ptoesti i štrajkovi, članovi Upravnog odbora su odgovorno donosili odluke i sprovodili aktivnosti na unapređivanju radnih i socijalnih prava, kvaliteta i dostojanstva života i rada članova PSS-a i svih zaposlenih u MUP-u, i ujedno još više jačali društvenu moć organizacije.

U tom smislu, aktivnosti PSS-a, zajednički naponi svih članova i rukovodstva sindikata, u protekloj godini bile su usmerene, pre svega, na sledeća dva područja delovanja:

- izradu, usvajanje, primenu i nadzor implementacije novog Posebnog kolektivnog ugovora za policijske službenike; i
- reformu policije

Poseban kolektivni ugovor (PKU):

Zbog specifičnosti posla koji njegovi članovi obavljaju u funkciji zaštite života i imovine građana kao i njihove pravne i faktičke sigurnosti, te zbog opasnosti kojima se izlažu prilikom svakodnevnog izvršavanja teških i rizičnih zadataka, PSS je u startu svog delovanja sebi postavio ni malo lak zadatak, a to je izrada prvog Posebnog kolektivnog ugovora za policijske službenike.

Napomena:

Kolektivni ugovor je centralno mesto sindikalne borbe kojim se regulišu prava i obaveze poslodavca i zaposlenog. Sindikalne organizacije konstantno prate u kojoj se meri kolektivni ugovor poštuje i po potrebi reaguju ukoliko dođe do nepoštovanja garantovanih prava zaposlenih. Kolektivnim ugovorom se reguliše prekovremeni rad i isplata naknada za takav rad, putni troškovi, broj radnih sati u nedelji i srodna pitanja.

Da podsetimo, PSS je nakon dugog i iscrpnog pregovaranja svojom sindikalnom borbom izdejstvovao potpisivanje prvog i samim tim istorijskog PKU-a u sektoru bezbednosti R. Srbije. Njime je regulisan čitav spektar pitanja i definisana ključna prava koja su preduslov uspostavljanja instrumenata i prakse socijalnog dijaloga. Ugovor izrađen i usvojen pod okriljem PSS-a je obiman dokument, koji sadrži 89 članova kroz koje se regulišu sledeće grupe pitanja:

- » Osnovne odredbe;
- » Radno vreme;
- » Odmori i odsustva;
- » Plata i dodaci na platu;
- » Pravo na naknadu troškova;
- » Naknade štete;
- » Zaštita zaposlenih;
- » Bezbednost i zdravlje na radu zaposlenih;
- » Zaštita dostojanstva zaposlenih;
- » Pravo na štrajk;
- » Delovanje i uslovi za rad sindikata;
- » Rešavanje stambenih potreba;
- » Mirno rešavanje kolektivnih sporova;
- » Praćenje primene kolektivnog ugovora
- » Izmene i dopune;
- » Otkaz kolektivnog ugovora;
- » Prelazne i završne odredbe.

Međutim, potpisan je na tri godine tako da je isticanje njegove važnosti projektovano za 28. februar 2014. godine, ali mu je zahvaljujući PSS-u trajanje produženo još šest meseci. Za to vreme bilo je neophodno izvršiti izmene i dopune, usaglasiti ih sa poslodavcem i potpisati novi PKU za policijske službenike kojim bi u naredne tri godine bila zaštićena ekonomska, radna i sindikalna prava svih zaposlenih u MUP-u, ali se sa tim zadatkom ušlo i u 2015. godinu. Naime, 26. avgusta 2014. godine, neposredno pred isticanje važenja PKU-a, MUP je doneo Rešenje o formiranju posebne radne grupe za pregovaranje sa reprezentativnim sindikatima, a sa ciljem donošenja Predloga novog kolektivnog ugovora za policijske službenike. Tokom tih pregovora predstavnici MUP-a su favorizovali stavove drugog reprezentativnog sindikata „Nezavisnog sindikata policije (NSP)”, koji su bili nepovoljni za radnike MUP-a, odnosno sve one čije interese PSS zastupa i čije interese bi trebalo i NSP da zastupa, pa su sa njima 11. februara 2015. godine i potpisali novi Poseban kolektivni ugovor za policijske službenike, dok je rukovodstvo PSS-a odbilo da učini isto jer je ugovor bio krajnje nepovoljan i samim time neprihvatljiv.

Tačnije, Vlada R. Srbije odbila je sve predloge PSS-a koji su se odnosili na naslov i kategoriju zaposlenih (*PSS je zahtevao da se PKU odnosi na sve zaposlene*), poglavlja o pravu na štrajk, pričinjenu štetu, zaštitu zaposlenih (*racionalizaciju*), bezbednost i zdravlje na radu (*akt o proceni rizika na radu*) i sl. Vlada je bila i protiv usaglašavanja visine prinadležnosti za prekovremeni, noćni i smenski rad, zatim rad za vreme praznika, bolovanja i drugo, sa kolektivnim ugovorima koje je potpisala u prethodnom period.

Samo dan nakon sramnog antisindikalnog čina NSP-a, PSS se obratio predsedniku Vlade sa molbom da se otkáže važenje ili inicira postupak izmena i dopuna nepovoljnog PKU-a, koji je sa vladom potpisao NSP. Na šta je Kabinet premijera poslao urgenciju Kabinetu ministra unutrašnjih poslova sa zahtevom da se pristupi izmenama i dopunama PKU-a za policijske

službenike. Nakon toga PSS je organizovao skupljanje potpisa za Peticiju protiv PKU-a, koju je za samo dve nedelje potpisalo 21.054 policijskih službenika od oko 35.000 mogućih. Peticija je potom predata Kabinetu premijera R. Srbije (03.03.2015) uz najavu o organizovanju najvećeg do tada protesta PSS-a ispred zgrade Vlade R. Srbije.

Nakon najave protesta i izraženog opšteg nezadovoljstva policajaca kroz Peticiju, državni sekretar MUP-a gospodin Milosav Miličković je pozvao predstavnike PSS-a da otkazu protest i tom prilikom potpisao Zajedničku izjavu sa predsednikom PSS-a Veljkom Mijailovićem, kojom garantuje da će se otkazati nepovoljni PKU-a potpisan sa NSP-om te da će se pristupiti donošenju novog koji će važiti za sve zaposlene u ministarstvu.

Međutim, i četiri meseca nakon potpisivanja Zajedničke izjave, odnosno pet meseci nakon Peticije protiv PKU-a ili za potpisivanje Aneksa, predstavnici MUP-a se nisu udostojili da ispune obećanja na koje su se pravno obavezali potpisavši pomenuti dokument. Rukovođen tim činjenicama, tj. imajući u vidu da poslodavac svo to vreme nije vodio iskren socijalni dijalog PSS je 15. jula 2015. godine doneo odluku da stupa u štrajk sa jednim jedinim ciljem - potpisivanje Aneksa PKU-a za policijske službenike. Početak štrajka najavljen je za 27. jul, ali je Vlada R. Srbije već narednog dana donela odluku da se udovolji štrajkačkom zahtevu PSS-a i volji 21.054 potpisnika Peticije čime je štrajk otkazan.

Aneks PKU-a je potpisan 17. jula 2015. godine, a njime su znatno poboljšana prava i zaštita radnika MUP-a. Najveći paradoks je to što su Aneks pored PSS-a potpisali i njegovi najveći protivnici, predstavnici NSP-a, koji su upravo i odgovorni za donošenje očajnog PKU-a, a koji je zahvaljujući borbi PSS-a i potpisnicima Peticije aneksiran.

PSS je delegirao svoja dva predstavnika – članove Upravnog odbora, Zorana Andrejevića i Miodraga Antonića, za članove Komisije za praćenje primene Posebnog kolektivnog ugovora za policijske službenike. Oni pomno i konstantno nadziru primenu i poštovanje PKU-a, o svemu obaveštavaju predsednika i Upravni odbor sindikata, koji po potrebi reaguje ukoliko dođe do izvesnih nepoštovanja zagarantovanih prava zaposlenih u MUP-u.

Reforma policije

Polaznu osnovu, glavni smisao i meru uspešnosti delovanja PSS-a predstavlja razvoj policije u skladu sa najvišim evropskim pravnim i demokratskim standardima, kao politički i javno kontrolisane službe, čiji zadatak je da efikasno i odgovorno štiti živote i imovinu građana, kao osnovnih ljudskih prava. Ostvarenje ovog cilja podrazumeva pravo i obavezu PSS-a da aktivno učestvuje i da svoj puni doprinos definisanju koncepta i organizacionog modela policije primerenog civilizacijskim dostignućima savremenog doba i najboljoj praksi policije u razvijenim demokratskim zemljama Evrope, donošenju pravnog okvira reformi policije i drugih mera, koje imaju za cilju unapređivanje efikasnosti i zakonitosti njenog rada.

Za PSS reforma policije nije jednokratni zadatak, već trajni proces unapređivanja društvene uloge i funkcija policije, primeren društvenim promenama, u funkciji unapređivanja demokratskog društvenog poretka, vladavine prava i celovitog ostvarivanja korpusa ljudskih sloboda i prava. To podrazumeva pravo i obavezu svakog zaposlenog da se profesionalno i stručno usavršava, u skladu sa načelima „doživotnog učenja“, a rukovodstva MUP-a da stvara materijalne i druge uslove za to i podstiče zaposlene da se stručno usavršavaju i profesionalno razvijaju i obrazuju.

Reforma policije je projektovana od strane čelnika MUP-a kroz donošenje novog Zakona o policiji i merama kojima je Evropska unija uslovlila otvaranje Poglavlja br. 24 Pregovora o pristupanju EU, a to su: demilitarizacija, depolitizacija, dekriminalizacija kao i profesionalizacija srpske policije.

Od svega navedenog, navodna „dekriminalizacija“ policije predstavljala je najveći izazov MUP-u, koji ne samo da je nestručno i neodgovorno postupio prema svojim zaposlenima, već je u taj proces ušao bespravno. Takođe, i PSS je bio pred velikim izazovom, jer se od svog osnivanja zalaže za antikorupcijske mere i nultu toleranciju prema krivično odgovornim policajcima, a istovremeno mora da zastupa interese i vodi računa o pravima svojih članova i svih zaposlenih u MUP-u. Tako je, s obzirom na svoju ulogu i načela delovanja, pažljivo morao da motri celokupan proces i efektivno učestvuje u njemu, štiteći pravno oštećene i ujedno boreći se protiv „prljavih policajaca“.

Prvi talas medijski proklamovanog „čišćenja redova srpske policije“, kako su ga političke strukture MUP-a nazvale, kulminirao je sredinom 2015. godine, kada je određen broj policijskih službenika dobio Rešenja o prestanku radnog odnosa po osnovu bezbednosnih smetnji (*čl. 168. Zakona o policiji, čl. 45. Zakona o unutrašnjim poslovima i sl.*). Ono što je bitno jeste da su oni već bili oslobođeni krivične odgovornosti pravosnažnim presudama suda, odustankom javnog tužioca od krivičnog gonjenja i sl, te da su obespravljeni jer im je kao takvim sporazumom PSS-a i MUP-a od 21. januara 2013. godine (*broj: 13284/12-11*) omogućeno da se vrate u službu. Imajući u vidu da su radnička prava nevino otpuštenih kolega narušena, oni su 30. jula organizovali protest ispred zgrade Ministarstva unutrašnjih

poslova (SIV 1) koji je na njihov zahtev podržao i PSS, a tokom koga je državni sekretar Milosav Miličković primio delegaciju okupljenih protestanata i saopštio im da navedeni sporazum iz 2013. godine trenutno rukovodstvo neće poštovati, jer nije saglasno sa njegovim odredbama i jer ga nije potpisao sadašnji ministar dr Nebojša Stefanović, već bivši ministar gospodin Ivica Dačić. Sramnim činom proglašavanja ništavnim obavezujućeg dokumenta koji je potpisao sadašnji potpredsednik Vlade R. Srbije, MUP je prekinuo kontinuitet delovanja prethodnog ministra na zaštiti i razvoju prava svojih radnika.

Krajem 2015. godine nastavljena je tzv. „dekriminalizacija službe” čij je osnovni cilj bilo prikupljanje jeftinih političkih poena i marketinškog prostora Kabineta ministra unutrašnjih poslova. Naime, u novembru mesecu Kabinet je raspisao depešu kojom se naređuje da se po policijskim upravama i stanicama prave spiskovi zaposlenih koji imaju bezbednosne smetnje za dalji rad u ministarstvu, a na osnovu kojih će se deliti otkazi. PSS je odmah reagovao i još jednom istakao da u potpunosti podržava borbu protiv kriminala i korupcije unutar MUP-a, ali samo onu iskrenu i pravednu, kao i to da će se svim raspoloživim zakonskim i sindikalnim sredstvima boriti protiv nepravde, a kako bi imao uvid u celokupni proces zahtevao je aktivno učešće u radu specijalne Komsije za analizu rešenja za premeštaj na radna mesta analize rizika.

Sindikato se 12. novembra obratio i premijeru Vlade R. Srbije gospodinu Aleksandru Vučiću najavljujući štrajk glađu Upravnog odbora zbog činjenice da su policajci doterani do ivice izdržljivosti finansijskog aspekta i neprofesionalizacije rada u MUP-u, čij Kabinet ne radi apsolutno ništa na unapređenju položaja zaposlenih. Rukovodstvo sindikata je pažljivo i odgovorno isplaniralo najavljeni štrajk u kome bi učešće uzeli samo članovi njegovog Upravnog odbora, a sa namerom da se izbegne ugrožavanje vitalnih interesa države u teškom bezbednosnom okruženju migrantske krize, antidržavnih delovanja u južnoj srpskoj pokrajini i terorističkog delovanja u susednim zemljama, odnosno kako bi se izbeglo kraće ili duže paralisnje državnog aparata zaduženog za bezbednost građana. Najavljeni štrajk nije održan jer je premijer 1. decembra lično u svom Kabinetu u Vladi R. Srbije primio delegaciju PSS-a na čelu sa njegovim predsednikom gospodinom Mijailovićem i nakon konstruktivnog sastanka udovoljio svim štrajkačkim zahtevima. Tako je PSS aktivno uzeo učešće u radu specijalne Komisije MUP-a tokom koga je analizirao svaki pojedinačni slučaj sa spiskova za prestanak radnog odnosa po osnovu bezbednosnih smetnji ili, kako su ih čelnici MUP-a nazvali „Predloga programa rešavanja viška zaposlenih”.

Kao što smo naveli protekla godina je zaista bila posebna jer pored svakodnevnih aktivnosti i navedenih ostvarenja, među kojima se ističe novi PKU, pred PSS-om je stajao još jedan značajan izazov, a to je: aktivno učešće u izradi novog Zakona o policiji.

Podsetimo, PSS se 5. decembra 2011. godine izborio da se sva prava navedena u Posebnom kolektivnom ugovoru iz iste godine, a u vezi radnog vremena, prekovremenog rada, rada na dane državnog praznika, noćnog i smenskog rada, unesu u izmenjeni i dopunjeni Zakon o

policiji, čime su dobila i zakonsku snagu. Međutim, poseban značaj imaju one izmene i dopune koje su obezbedile veći stepen zaštite policijskih službenika u vršenju službene dužnosti. Reč je, pre svega, o suzbijanju **predviđenih izmena i dopuna** pomenutog Zakona, prema kojima je policijski starešina mogao da naredi svakom policijskom službeniku da se obavezno podvrgne poligrafskom ispitivanju, bez sopstvene saglasnosti, što predstavlja grubi vid kršenja ljudskih sloboda i prava i predstavljalo je veoma opasnu meru pritiska na policijske službenike. Isto tako je od velikog značaja bilo ukidanje **čl. 168** Zakona o policiji, prema kome je policijskom službeniku izricana mera prestanka radnog odnosa po sili zakona čim bi državni tužilac ili istražni sudija inicirao istražni postupak protiv njega, bez obzira da li bi krivična prijava bila prihvaćena od strane suda ili ne. To se očigledno kosilo sa pravnom pretpostavkom nevinosti, koja mora u svakom postupku da važi za sve građane, pa i za zaposlene u sektoru bezbednosti. Dosadašnja iskustva pokazala su da brisanje ovih odredbi iz Zakona nije imalo negativni uticaj, sa stanovišta zloupotrebe i prekoračenja službenih ovlašćenja, prekomerne upotrebe sile i sl.

Najavu izrade novog Zakona o policiji prošle godine PSS je dočekaao sa entuzijazmom kao i svako realno unapređenje normativnih rešenja kojima poslodavac teži, ili bi bar trebalo da teži. Tako je delegacija sindikata uzela učešće u četiri navodne Javne rasprave i redovno dostavljala svoje primedbe poslodavcu na sve verzije nacrtu tog zakona. Pošto primedbe najvećeg i prvog reprezentativnog sindikata nisu bile usvajane, njegovo rukovodstvo je odlučilo da ne učestvuje u daljim Javnim raspravama, a kao spornu tačku stavilo je i ovaj zakon u svoj štrajkački zahtev za Štrajk glađu najavljen za 23. novembar 2015. godine ispred zgrade Predsedništva u Beogradu. Kao što smo već rekli, najavljeni štrajk je otkazan jer je premijer R. Srbije gospodin Vučić udovoljio svim štrajkačkim zahtevima PSS-a, pa i ovom. Tako je odloženo usvajanje novog Zakona o policiji za 2016. godinu – dok se primedbe PSS-a ne razmotre i dok se ne održi realna Javna rasprava.

AKTIVNOSTI SEDIŠTA PSS-a

Zaposleni i aktivisti PSS-a svaku novu godinu i radne obaveze dočekuju sa još više entuzijazma, pa je tako dočekana i 2015. Ova organizacija je od samog osnivanja potpuno osamostaljena od poslodavca, za razliku od ostalih sindikata u MUP-u koji za svoje potrebe koriste kancelarijske prostorije u samom Ministarstvu, a krajem 2013. godine njena centrala je preseljena u nove prostorije u centru Beograda. Nova kancelarija, po standardima i ugledu na evropske kolege, nalazi se u ulici Zeleni venac br. 2/1 i usluge su dostupne svim članovima svakog radnog dana od 09:00 do 17:00 časova.

U okviru svojih obaveza ustanovljenih statutom organizacije i u skladu sa odlukama njenog rukovodstva, sedište PSS-a je u periodu od 1. januara do 31. decembra 2015. godine poslalo 3.265 **dopisa** resornim institucijama i državnim organima, od kojih najveći broj poslodavcu (MUP-u). Pušteno je ukupno 104 **zvanična saopštenja**, kojima su članovi sindikata, svi zaposleni u MUP-u, kao i mediji i ostali zainteresovani informisani o odlukama i postupcima organizacije, kao i planiranim merama vezano za aktuelne situacije. Unutar prostorija centrale organizacije u navedenom periodu primljeo je nešto više od 3.000 stranaka, uglavnom članova radi konsultacija i pružanja raznih vidova pomoći, a pruženo je i oko 31.000 savetodavnih usluga putem telefona i elektronske pošte.

Pored „**sindikalne ponude**” sa kojom članovi i njihove porodice ostvarivaju pravo na kupovinu raznih artikala po ugovorenim uslovima (*popusti i višemesečne otplate bez kamate*), centrala organizacije pruža još dve veoma bitne usluge, a to su:

- „**solidarna pomoć**” (u vidu materijalnih sredstava) na koju članovi imaju pravo zbog potrebe sopstvenog, ali i lečenja užeg kruga porodice, slučaja smrti u porodici kao i slučaju rođenja deteta (**napomena: PSS godišnje izdvoji oko 5 miliona dinara za solidarnu pomoć svojih kolega, a samo 2014. godine zbog katastrofalnih poplava koje su zadesile R. Srbiju isplaćeno je 15 miliona**);
- „**pravna pomoć**” - na koju svi članovi imaju pravo ukoliko je njena neophodnost vezana za pitanja iz radnog odnosa (**napomena: PSS godišnje izdvoji preko 10 miliona dinara za solidarnu pomoć svojih kolega**).

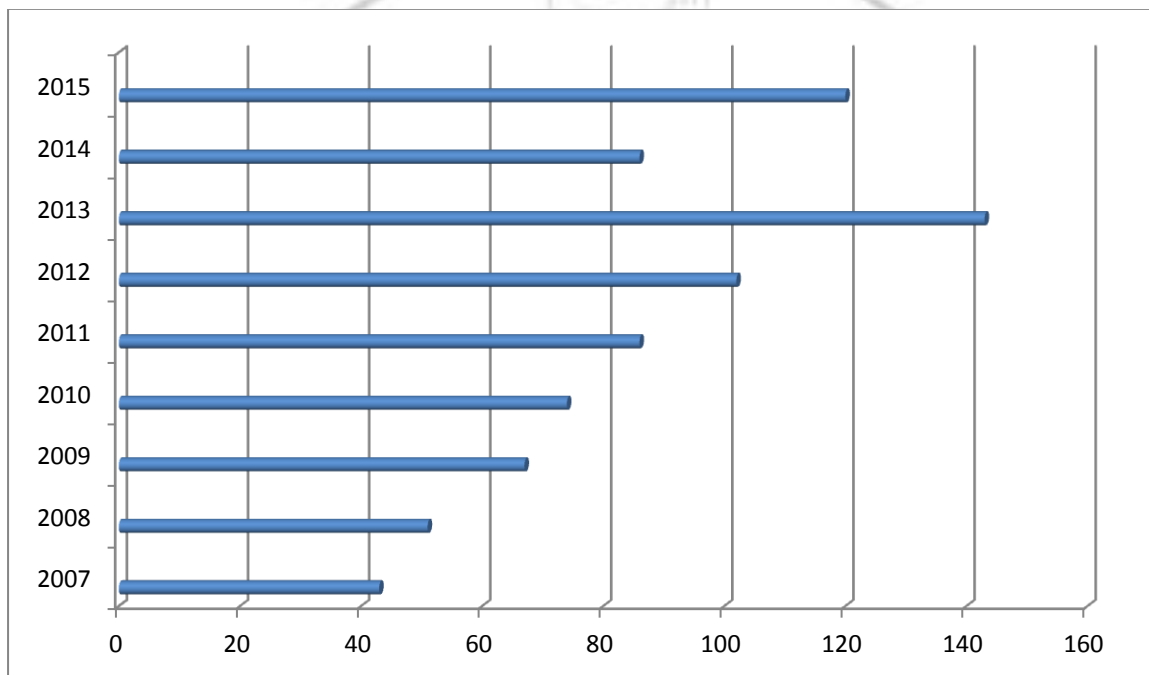
U period od 1. januara do 31. decembra 2015. godine isplaćeno je 4.508.869,00 dinara solidarne pomoći, dok je za njih 120 obezbeđena pravna pomoć i zaštita. U grafikonu **br. 1** uočava se trend rasta potrebe članova za pravnom pomoći, koji, ako se izuzme 2013. godina, nastavlja da ide uzlaznom putanjom i kao takav predstavlja najveće opterećenje budžetu organizacije, odnosno njenoj centrali.

Centrala PSS-a je i 2015. godine po ustaljenom običaju aktivno sprovela manifestacije posvećene obeležavanju Dana žena (8. mart) u okviru kojih je uvaženim kolegicama

obezbedila poklone. Takođe su organizovane Novogodišnje predstave i podeljeni paketići za decu članova uzrasta do 10 godina.

Grafikon 1: Prikaz ukupnog broja pravne pomoći pružene članovima PSS-a u periodu od 2007. do 2016. godine

Pored svega navedenog, u 2015. godini rukovodstvo sindikata je sedam puta zahtevalo pristup informacijama od javnog značaja, a koje se tiču MUP-a; održalo je više desetina sastanaka sa zvaničnicima i visokim predstavnicima MUP-a, i prisustvovalo je na ukupno sedam sastanaka sa Komisijom MUP-a za saradnju sa sindikatima, koja je obrazovana na predlog PSS-a, ali nije ispunila očekivanja. S tim u vezi, sindikat je 8. oktobra 2015. godine doneo odluku da do daljnjeg ne prisustvuje na sastancima sa Komisijom, jer polazeći od stečenih iskustava bilo je više nego očigledno da se celokupan rad te Komisije sveo na prazna obećanja i deklarativne odgovore na goruća pitanja iz sfere radničkih prava u MUP-u. Tako delegacija PSS-a je do kraja 2015. godine odustvovala sa sastanaka famozne Komisije.

Svi zaposleni u sedištu organizacije kao i njegovi aktivisti i rukovodstvo pokazali su u protekloj godini da se pored davanja najvećeg mogućeg zajedničkog i ličnog doprinosa u razvoju sindikata maksimalno zalažu za razvoj i unapređenje policije kao nosećeg stuba unutrašnje bezbednosti naše zemlje, uvereni da je slobodan i bezbedan život građana nesporni zajednički interes i države i zaposlenih u MUP-u, na čemu se jedino može graditi trajan i stabilan socijalni mir i bezbednosno okruženje.

SARADNJA SA DRUGIM SINDIKATIMA

Da podsetimo, na inicijativu PSS-a 16. januara 2014. godine održan je prvi zajednički sastanak sa delegacijom NSP-a, koju je predvodio tadašnji predsedavajući gospodin Jugoslav Milošević. Tom prilikom dogovorena je potpuna koordinacija i zajedničko delovanje na polju zaštite prava svih radnika u MUP-u. Zajedničke aktivnosti dva najveća i jedina reprezentativna policijska sindikata definisana su u pravcu:

- *Donošenja novog PKU-a sa određenim izmenama;*
- *Usvajanja zajedničke platforme u vezi izmena i dopuna Zakona o policiji;*
- *Zaštite instituta reprezentativnosti u MUP-u.*

Neposredno nakon održavanja prvog zajedničkog sastanka te definisane sardnje i ciljeva delovanja, rukovodstvo NSP-a je smenilo tadašnjeg predsedavajućeg gospodina Miloševića. Nakon tog sramnog čina NSP, kao drugi reprezentativan sindikat u MUP-u, ušao je u tzv. „Sindikalni front” sa određenim brojem nereprezentativnih sindikata i prekinuo saradnju sa PSS-om. Delovanje tadašnjeg tzv. „Sindikalnog fronta“ je u potpunosti bilo besmisleno i krajnje neodgovorno prema članovima koje predstavljaju i čije interese navodno zastupaju. Naime, rukovodstvo NSP-a je 16. septembra iznenada najavilo da će od 26. istog meseca stupiti u štrajk sa već pomenutim „frontom”, koji je Upravni odbor PSS-a odlučio da ne podrži jer je i pored besmislenosti bio i nezakonit, a remetio je tekući proces kolektivnog pregovaranja sa poslodavcem. Skandalozni štrajk se završio kao što je i počeo. Bez ikakvih benefita za zaposlene u MUP-u, a kolege koje su štrajkovala, naravno ne rukovodstvo NSP-a, ostale su bez dnevnica. Ubrzo nakon samog štrajka usmerenog protiv Vlade R. Srbije i resornog Ministarstva unutrašnjih poslova NSP je podržao mere štednje te iste vlade i dodelio počasnu plaketu ministru Stefanoviću, zatim nastavio kolektivno pregovaranje, ali u korist poslodavca a suprotno sindikalnim načelima i pravima radnika koje zastupaju te na kraju potpisao nepovoljan i sraman PKU, koji je PSS morao da unapredi kroz aneksiranje istog.

Delegacija PSS-a je u 2015. godini učestvovala u radu Radne grupe MUP-a za utvrđivanje reprezentativnosti Sindikata srpske policije (SSP), koja je svoj rad zaključila 26. marta te godine donošenjem negativne odluke – utvrđivanjem činjeničnog stanja da SSP nema dovoljan broj članova kako bi bio reprezentativan sindikat u MUP-u. Podsetimo, sindikalne organizacije u javnom sektoru reprezentativne su ukoliko okupljaju minimum 15% zaposlenih u okviru jednog ministarstva. Sticanjem reprezentativnosti sindikat postaje nezaobilazan činilac pri odlučavanju i ima poseban uticaj na poslodavca po pitanju kolektivnog pregovaranja, odnosno određivanju statusa zaposlenog i uslova rada.

Što se drugih sindikata u okviru MUP-a tiče, vrata PSS-a su im oduvek otvorena ukoliko iskreno i predano žele da saraduju u većitoj sindikalnoj bitci za bolja radnička prava i socijalno-ekonomski status svih zaposlenih u ministarstvu.

Vojni sindikat Srbije (VSS)

Policijски sindikat Srbije je sa Vojnim sindikatом Srbije – prvim i jedinim reprezentativnim sindikatом zaposlenih u Ministarstvu odbrane R. Srbije 11. novembra 2015. godine potpisao sporazum o međusobnoj saradnji dva sindikata. To je prvi put u istoriji srpskog sindikalizma da policija i vojska potpisuju ovakav sporazum kojim je predviđena razmena podataka od značaja za zaštitu prava zaposlenih u MUP-u i MO-u, razvijanje zajedničkih projekata na poboljšanju radnih i socijalnih prava zaposlenih, kao i koordinacija u budućim aktivnostima.

Do kraja 2015. godine zvanična saradnja dveju najznačajnijih sindikata u bezbednosnom sektoru R. Srbije je produbljena, sastoji se u razmeni iskustava, umrežavanju sa akterima iz lokalnih zajednica i opština, kao i učešćem na konsultativnim sastancima na pozive jedne odnosno druge strane.

MEĐUNARODNA SARADNJA

Evropska policijska unija (EPU):

Policijski sindikat Srbije od samog svog osnivanja teži evropskim standardima, a kao jedan od osnovnih ciljeva razvoja i unapređenja organizacije precizirana je međunarodna saradnja. Ona obuhvata aktivno učešće PSS-a u međunarodnim konferencijama i kongresima, kao i partnerstvo u međunarodnim projektima koji se realizuju u Srbiji, ali i celom regionu. Svestrana saradnja na zavidnom nivou ostvarena je sa zemljama Evropske unije (EU), ali i sa sindikalnim organizacijama policijsko-bezbednosnih struktura Sjedinjenih Američkih Država (SAD). Primarni cilj ove saradnje jeste razmena iskustava i uzajamna podrška u radno-pravnoj borbi. Veliki broj inostranih policijskih stručnjaka i zvaničnika, koji su doprineli razvoju PSS-a u okviru međunarodne saradnje, nosioci su statusa počasnog člana ove organizacije.

Utemeljenost delovanja Policijskog sindikata Srbije na principim sindikalne solidarnosti, humanosti, socijalne pravde, kao i ostvareni rezultati, doneli su mu i odgovarajuću međunarodnu poziciju. PSS je jedini sindikat, ne samo iz R. Srbije, nego iz celog regiona koji je postao član ove krovne evropske policijske organizacije još 2007. godine. Ona okuplja više od 800.000 članova, policajaca iz 20 evropskih zemalja, od kojih veliko poštovanje za svoj sindikalni rad i ostvarenja uživa PSS. Naime, predsednik PSS-a gospodin Veljko Mijailović je zbog svog predanog rada i sindikalnih postignuća 2011. godine imenovan za Zamenika generalnog sekretara EPU-a. Tada je istaknuto da je gospodin Mijailović zaslužan za istrajnost u borbi za prava svojih članova - policajaca da imaju svoj sindikat, svoje kolektivne pregovore i sopstveni kolektivni ugovor, a ne kako je do tada prema odluci Vlade Srbije policijskim službenicima određeno da pripadaju Sindikatu uprave i podležu kolektivnom ugovoru tog sindikata, bez obzira na specifičnost, a pre svega, opasnost profesije – dužnosti koje obavljaju i obima odgovornosti koju snose.

Time je PSS postao ravnopravni i ugledni akter međunarodnog sindikalnog pokreta, a pored uživanja velikog poštovanja PSS-u je kad je god to bilo potrebnu od strane evropskih kolega uvek pružena bezrezervna pomoć. Naravno, rukovodstvo organizacije je svesno obaveze za uzvratanje međunarodne sindikalne solidarnosti i sa tim u vezi, kolegama iz Bugarske (TUFEMI) je novembra 2015. godine pružilo punu podršku na organizovanju do tada najvećeg protesta celokupnog sektora bezbednosti te zemlje, kojim je sprečen nepovoljan rebalans budžeta po policiju, vatrogasce, vojsku i bezbednosno-informativne službe.

Kao što je već ustanovljena praksa od 2012. godine, PSS je i 2015. na zahtev Evropske komisije bio jedini sindikat iz sektora bezbednosti R. Srbije koji je Evropskoj uniji podneo godišnji izveštaj o socijalnom dijalogu i borbi protiv korupcije u tom sektoru.

EPU je održala godišnju sednicu 11. septembra 2015. godine u Umagu (Hrvatska), na kojoj su ispred PSS-a prisustvovali zamenik predsednika Vladimir Pavićević i specijalni savetnik predsednika Nikša Nikodinović. Na zasedanju je, između ostaloga, dogovoreno kreiranje upitnika na osnovu koga bi se utvrdili uslovi rada policijskih službenika u svim delovima Evrope, a pomoću čega bi EPU ustanovila neophodne minimalne standarde, čiju bi optimizaciju zahtevala kroz institucije EU na nivou cele Evrope.

U Rimu (Italija) je 11. novembra 2015. godine formirana Radna grupa EPU-a za izradu upitnika dogovorenog na sednici u Umagu. Član radne grupe ispred PSS-a je specijalni savetnik predsednika Nikša Nikodinović, koji je zvaničnicima EPU-a predao Izveštaj PSS-a o izazovima i problemima sa kojima se srpski policajci suočavaju tokom rada sa migrantima i Izveštaj o negativnom uticaju Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) na bezbednosni sektor R. Srbije.

Sindikata policije Ruske Federacije:

Veljko Mijailović, predsednik Policijskog sindikata Srbije i Aleksej Lobarev, predsednik Sindikata policije i bezbednosnih službi Ruske Federacije, potpisali su 24. oktobra 2015. godine u prostorijama PSS-a u Beogradu Povelju o saradnji policijskih sindikata dveju država.

Tom prilikom gospodin Veljko Mijailović je istakao: „Ovo je veliki dan za srpsku policiju. Sa našim ruskim kolegama u sledećim godinama razvićemo saradnju na poboljšanju položaja policajaca u Rusiji i Srbiji. Takođe, kao zamenik generalnog sekretara Evropske policijske unije podneću inicijativu da naše ruske kolege budu primljene u ovu najveću organizaciju policajaca u Evropi “.

„Drago mi je da sam u Srbiji i među mojim srpskim kolegama. Želimo da se srpski i ruski policajci bolje upoznaju, razgovaraju o problemima koje imaju u uređenju materijalno-socijalnog statusa i načinima kako da nam se taj status popravi. Ovo je prvi korak u budućoj uspešnoj saradnji ruskih i srpskih policajaca“ – izjavio je Aleksej Lobarev, predsednik Sindikata policije i bezbednosnih službi Ruske Federacije, na konferenciji za novinare održanoj povodom potpisivanja Povelje.

Uspostavljena i ozvaničena saradnja sa ruskim kolegama se nastavlja i produbljuje uz redovnu razmenu informacija o aktuelnim pitanjima evropske bezbednosti.

ODNOSI SA JAVNOŠĆU

U 2015. godini nastavljeno je sa razvijanjem i unapređivanjem zvanične internet prezentacije na web adresi: www.policijiskisindikatsrbije.com, koja nudi sve informacije o aktivnostima organizacije i pri tom je namenjena najširoj javnosti. Istovremeno, ova internet stranica služi kao platforma za informisanje članstva o aktuelnostima u organizaciji i najavama predstojećih mera i projektnih aktivnosti. Sve publikacije, saopštenja, dopisi i izveštaji dostupni su na ovoj internet adresi, kao i obimna galerija slika i video-tonskih zapisa kojima su zabeležene značajne aktivnosti organizacije. Pored toga, članovima je obezbeđen detaljan pregled „sindikalne ponude” uz izuzetnu kolekciju linkova prema najpovoljnijim ponudama.

Značajno je da je prateći savremene trendove i informaciono-tehnološki razvoj u svetu nastavljeno održavanje zvanične „Facebook” stranice, na kojoj pored informisanja članovi mogu direktno da diskutuju i komentarišu aktivnosti sindikata kao i poslodavca (MUP-a). Stranica je obnovljena 9. maja 2015. i do kraja godine je imala već 8.064 „pratilaca“, a ocenjena je visokom oceno 4,5 od mogućih 5. Svaku objavu PSS-a pogleda od 6.000 do 18.000 članova ove društvene mreže, od kojih njih oko 75% podeli istu na svojim profilima. Broj dnevnih poseta PSS-ove zvanične stranice za 2015. godinu bio je u proseku 3.000, što je znato više u odnosu na prethodne godine.

Takođe, za 2016. godinu dogovorena je izrada zvanične „Android” aplikacije sindikata koja će biti direktno linkovana sa internet stranicom, a čija upotreba će biti besplatno omogućena svim članovima PSS-a.

Što se tiče prisutnost u medijima, prema izveštaju Metro Market preduzeća za izdavaštvo i „Press Clipping”, Policijski sindikat Srbije je od svih sindikata koji deluju u okviru MUP-a R. Srbije bio najzastupljeniji u 2015. godini na domaćem medijskom prostoru, kako u štampanim tako i elektronskim izdanjima.

ZAKLJUČAK

Protekla, 2015. godina bila je više nego efikasna i produktivna za Policijski sindikat Srbije, ali pred njim je još uvek dug i trnovit put na ostvarenju potpune zaštite radnih, ekonomskih, socijalnih i sindikalnih prava zaposlenih u MUP-u, kao i njihovog prava da budu informisani, konsultovani i da aktivno učestvuju u procesu donošenja odluka od značaja za njihov status i položaj, uslove rada, karijerno napredovanje i dr.

Na planu uspostavljanja i funkcionisanja sistema kolektivnog pregovaranja PSS je u proteklih nekoliko godina postigao izuzetno značajne vidne i merljive rezultate. Uspešan tok kolektivnog pregovaranja i zaključivanje kolektivnih ugovora sa Vladom R. Srbije, predstavljaju prepoznatljiv izvor snage PSS-a, temelj njegovih odnosa sa poslodavcem i strateške dokumente za efikasnu zaštitu radnih prava članova sindikata i svih zaposlenih u MUP-u. To je kvalitetan temelj na kom će se sistem i praksa kolektivnog pregovaranja dalje unapređivati i razvijati, pre svega na pitanjima jačanja poverenja između sindikata i poslodavačke strukture, svesti o zajedničkom interesu i odgovornosti za funkcinisanje sistema kolektivnog pregovaranja, izvršavanja preuzetih obaveza iz kolektivnog ugovora, prevencije konflikata itd.

Komplementarno sa razvojem sistema kolektivnog pregovaranja, imajući u vidu da su to segmenti jednog procesa, PSS će se trajno angažovati na uspostavljanju i razvoju sektorskog dijaloga, uspostavljanjem i jačanjem instrumenata socijalnog dijaloga koji treba da obuhvati sektor bezbednosti u celini, kao i pravo PSS-a da učestvuje i u socijalnom dijalogu na nacionalnom nivou.

Paralelno sa tim PSS će nastaviti da učestvuje u usvajanju novog radnog i socijalnog zakonodavstva u celini, kao i specifičnih zakona, kojima se detaljno definišu materijalni i socijalni položaj, uslovi rada, radna i sindikalna prava zaposlenih u MUP-u. Pri tome, PSS će se zalagati da ovi posebni zakoni, kojima se regulišu određena specifična pitanja radnih, socijalnih, ekonomskih i sindikalnih prava zaposlenih u policiji, budu komplementarni sa radnim i socijalnim zakonodavstvom i pravnim okvirima društvene uloge i funkcija policije.

Pristojne zarade nisu samo ekonomsko, već i političko i moralno pitanje, materijalni uslov dostojanstva života i rada i ostvarivanja celine ekonomskih, radnih i socijalnih prava. Zato borba PSS-a za pristojne zarade ostaje trajno u središtu delovanja sindikata, jer se kroz nju realizuju ključne komponente društvene uloge i funkcija sindikata i testira njegova realna društvena moć. Podrazumeva se da će borba za pristojne zarade kao trajne parametre imati realno ekonomsko stanje u našem društvu, kao i pravo pripadnika sveta rada u drugim delatnostima na pristojan život od sopstvenog rada.

Pitanja bezbednosti i zdravlja na radu zaposlenih u MUP-u ne predstavljaju samo pitanje prava zaposlenih definisano pravnim propisima, tehničkim i zdravstvenim standardima već imaju mnogo širi značaj - značaj ključnog uslova za efikasnu borbu policije protiv kriminala,

bezbednosti života i imovine građana uz najviši stepen zaštite života i bezbednosti pripadnika policijske službe. To proističe iz činjenice da rad u policiji spada u visokorizična zanimanja, u kojima su bezbednost i život njenih pripadnika stalno izloženi riziku i opasnosti. Time se uslovljava PSS da svoje predstojeće aktivnosti na planu bezbednosti i zdravlju na radu zaposlenih u MUP-u usmeri na široki krug zahtevnih pitanja, kao što su: profesionalna osposobljenost, permanentno stručno usavršavanje, kontinuirano održavanje fizičke kondicije i psihološke stabilnosti, sposobnosti adekvatnog suočavanja sa rizičnim situacijama, sprečavanja stresa, osećanja odgovornosti za ljudski život kao najveće vrednosti itd.

Navedene i druge kratkoročne i dugoročne ciljeve može da ostvari samo snažan, masovan, demokratski sindikat. Iz toga proističe trajno programsko opredeljenje PSS-a da radi na unapređivanju unutrašnje demokratske organizacije i načina rada sindikata, njegovom osavremenjivanju, daljem privlačenju novih članova, jačanju materijalno finansijske snage organizacije, odgovornog i racionalnog korišćenja sindikalnih sredstava, isključivo u sindikalne svrhe.

